Міністерство охорони здоров'я України Українська медична стоматологічна академія

Кафедра іноземних мов з датинською мовою та медичною термінодогією

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Перший процентор. з науково-ментогічної роботи

В.М. Дворник

15 " провид 20 20 року

K3B: IHO3EMHA MOBA

СИЛАБУС

освітньо-професійний рівень

галузь знань спеціальність

кваліфікація освітня

кваліфікація професійна

форма навчання курс та семестр вивчення навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Зав. кафедри _____ Белясва О М

Протокол від 10, 05 20£0 xe 18

другий (магістерський) рівень вищої

освіти

22 «Охорона здоров'я» 221 «Стоматологія»

магістр стоматології

лікар-стоматолог

денна І курс, І-ІІ семестр

Схвалено цикловою методичною комісією "Гуманітарні, соціальноекономічні та фундаментальні дисципліни"

Голова Побань ГА

Протокол від 14 05 2000 № 9

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

- · · ·		
Прізвище, ім'я, по	Гаврильєва Ксеня Григорівна к. філол. н, старший	
батькові викладача	викладач	
(викладачів), науковий	Костенко Вікторія Геннадіївна	
ступінь, учене звання	кандидат філологічних наук, доцент	
	Знаменська Іванна Владиславівна	
	кандидат філологічних наук, доцент	
	Пісоцька Олена Олександрівна	
	кандидат педагогічних наук, доцент	
	Лисанець Юлія Валеріївна	
	кандидат філологічних наук, доцент	
	Ефендієва Світлана Миколаївна	
	Шерстюк Наталія Олександрівна	
	Танько Наталія Григорівна	
	Сліпченко Лариса Борисівна	
	кандидат педагогічних наук, доцент	
Профайл викладача	https://www.umsa.edu.ua/fakultets/foreign-	
(викладачів)	students/kafedry/inoz-mov/workers	
Контактний телефон	0532 608704	
E-mail:	inmova@umsa.edu.ua	
Сторінка кафедри на	https://www.umsa.edu.ua/fakultets/foreign-	
сайті УМСА	students/kafedry/inoz-mov	

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3 кредити ЄКТС, 90 годин, із них:	
Лекції (год.) –	
Практичні (семінари) (год.) – 50 годин (модуль 1 «Інтродуктивний» - 3	30
годин, Модуль 2 «Основний» – 20 годин)	
Самостійна робота (год). – 40 годин (15 годин – Модуль	1
«Інтродуктивний», 25 годин – Модуль 2 «Основний»	
Вид контролю підсумковий модульний контроль	

the Land Many

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни (нормативна/ вибіркова): нормативна

Рік навчання: І

Семестр:I-II.

Політика навчальної дисципліни

Загальні засади, на яких ґрунтується політика вивчення іноземної мови: дотримання суб'єктами освітнього процесу (студентами й викладачами) правил академічної доброчесності, свідома відмова від будь-яких форм академічного плагіату; формування рівня теоретичних знань, умінь, практичних навичок, необхідних майбутньої професії; збереження ДЛЯ та популяризація національних, професійних цінностей: загальнолюдських, ознайомлення студентів з основами медичної етики й деонтології; формування гуманістичного світогляду, толерантності.

Конкретні вимоги: неприпустимість пропусків і запізнень без поважної причини на заняття; активна участь студентів на практичних заняттях; систематичне виконання завдань, які передбачені навчальною програмою з даної дисципліни; можливість використання девайсів, якщо це передбачено програмою.

Система заохочень: студенти — учасники наукового гуртка, які демонструють високі особливі досягнення, можуть претендувати на отримання автоматом найвищого бала за ПМК з дисципліни КЗВ: Іноземна мова. Політика у сфері оцінювання всіх видів навчальних досягнень студентів грунтується на принципах прозорості, об'єктивності й відкритості. Кафедра дотримується неухильного курсу щодо викорінення будь яких проявів суб'єкитивізму й за ангажованості щодо оцінювання, а також принципів індивідуалізації й диференціації в навчанні.

Опис навчальної дисципліни (анотація) Вивчення англійської мови здійснюється впродовж І-ІІ семестрів 1-го року навчання ЗВО.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є обсяг лексики та граматики з англійської мови, що дає можливість здійснювати продуктивне професійне спілкування та одержувати необхідну професійну інформацію з англомовних усних та письмових джерел. Вивчення студентами фахового матеріалу англійською мовою інтегрується із дисциплінами, які входять до бази «Крок 1. Стоматологія»: Нормальна Анатомія, Біологія, Біохімія, Гістологія.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити (знання та навички, якими повинен володіти студент, щоб приступити до вивчення дисципліни, або перелік попередньо прослуханих дисциплін).

Іноземна мова як навчальна дисципліна грунтується на вивченні наступних дисциплін: латинська мова, біологія, анатомія, фізика.

Постреквізити (дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни).

Іноземна мова як навчальна дисципліна закладає основи знань медичної термінології з дисциплін біохімія, мікробіологія, нормальна анатомія, нормальна фізіологія, гістологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, фармакологія з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: зміст навчання іноземної мови базується на знанні курсів «Українська мова за професійним спрямуванням», «Медична біологія», «Медична, біоорганічна та біологічна хімія», «Історія медицини», «Анатомія людини», «Гістологія, цитологія, ембріологія».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. Мета оволодіння навчальної дисципліни КЗВ: Іноземна мова полягає в формуванні у студентів-стоматологів іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності, а також елементів нормативної граматики англійської мови, необхідних для підготовки фахівців другого магістерського рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія», здобувають освітню кваліфікацію Магістр стоматології і професійну кваліфікацію «Лікар-стоматолог».
- 1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни КЗВ: Іноземна мова є: інтерпретувати зміст загальнонаукової літератури іноземною мовою, демонструвати вміння спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, розвинути комунікативні навички культурологічного характеру, удосконалити навички швидкого безперекладного читання текстів або тестових завдань до ліцензійного іспиту «Крок 1.Стоматологія» субтесту із відповідними завданнями англійською мовою.

1.3. Компетентності та результати навчання.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- *інтегральної*: здатність розв'язувати типові і складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, а також у професійній діяльності фахівців у галузі охорони здоров'я, проведення наукових досліджень і або здійснення інновацій із застосуванням положень, теорій і методів фундаментальних та клінічних медичних наук в умовах, які характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
- *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосування знання у практичних ситуаціях; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- спеціальних (фахових, предметних): здатність коректного використання структурно-лексичних аспектів іноземної мови спеціальності у процесі навчання та професійної діяльності; здатність організовувати та брати участь у навчальному процесі ЗВО в іншомовному середовищі; використовувати лінгвістичні засоби іноземної мови метою вирішення навчальних завдань; здатність застосування іноземної мови під час професійної діяльності на місті, робочому В адміністративних закладах охорони здоров'я університетських лікарнях в іншомовному середовищі; здатність проведення медичної консультації у іншомовному середовищі, володіння іноземною мовою та варіативно-адаптивному рівні під час міжособистісної взаємодії у професійному середовищі; здатність ефективного використання іноземної мови під час оформлення історії хвороби пацієнтів, встановлення діагнозу, призначення лікування, виписування рецепту, надання професійних консультацій щодо профілактики захворювань, дієти та здорового способу життя; здатність здійснення усного та письмового перекладу науково-медичної літератури іноземною та проведення рідною мовами; здатність наукових досліджень, розумінні оригінальної літератури іноземною мовою на стоматологічну тематику, інтерпретації змісту загальнонаукової літератури іноземною мовою; здатність

використання засобів сучасних інформаційних технологій під час спілкування іноземною мовою та передачі інформації; здатність використовувати іноземну мову спеціальності на належному рівні; дотримання граматичних норм іноземної мови; здатність належної морально-етичної поведінки та професійної діяльності, дотримання громадянських прав та обов'язків, підвищення загальноосвітнього культурного рівня.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

		Уміння.		
		Комунікація.		
Компетентність	Знання	Предметні	Автономія та від	повідальність
		(фахові)		
		компетентності		
1. Здатність	Знати:	Диференціювати	Міжособистісна	Самостійність,
коректного	базові лексико-	та аналізувати	взаємодія:	відповідальність.
використання	семантичні	терміни та	комунікація із	
структурно-	структури	терміноелементи	викладачами,	
лексичних	іноземної мови,	греко-латинського	студентами. Суб'єкт-	
аспектів іноземної	правила	походження;	об'єктна взаємодія:	
мови	словотвору,	реалізувати	використання	
спеціальності у	терміни та	засвоєний	лексико-	
процесі навчання	терміноелементи	лексико-	граматичного	
та професійної	греко-	граматичний	матеріалу.	
діяльності.	латинського	матеріал у формі		
	походження.	усних та		
		письмових		
		повідомлень;		
		вести дискурс на		
		ситуативно		
		зумовлену		
		тематику;		
		застосовувати		
		загальну і наукову		
		лексику при		

когнітивних завдань;	
зарпанг.	
завдань,	
розпізнавати та	
аналізувати	
лексичні	
структури та їх	
взаємозв'язок з	
семантичними	
особливостями	
тексту.	
2. Здатність брати Знати: Відтворювати Міжособистісна Автономність,	
участь у базову лексичний взаємодія: ефективна самостійність.	
навчальному термінологію матеріал, комунікативна	
процесі ВМ(Ф)НЗ іноземною пов'язаний з взаємодія із	
в іншомовному мовою, що навчальним студентами,	
середовищі; стосується процесом у адміністрацією,	
використовувати навчання у ВМ(Ф)Н3; науково-	
лінгвістичні ВМ(Ф)Н3; оперувати педагогічним	
засоби іноземної процедуру необхідними складом ВМ(Ф)НЗ.	
мови з метою навчального лексико- Суб'єкт-об'єктна	
вирішення процедуру у граматичними взаємодія:	
навчальних ВМ(Ф)Н3; знаннями під час використання	
завдань. історію вивчення навчального лексико-	
становлення та іноземної мови, граматичного	
розвитку що стосується матеріалу.	
стоматології та організації	
медичної освіти навчання у	
іноземною ВМ(Ф)НЗ під час	
мовою; вирішення	
граматичний навчальних	
матеріал, що завдань; вести	
стосується діалог у	
часових форм навчального	
дієслова, порядку процесу у	
слів у реченні та ВМ(Ф)НЗ	
типів питань.	
3. Здатність Знати: Відтворювати Міжособистісна Самостійність,	
застосування іноземну лексику, лексичний взаємодія: відповідальніст	Ь.

іноземної мови під	що стосується	матеріал,	комунікація із	
час професійної	стоматологічних	пов'язаний із	пацієнтами,	
діяльності на	спеціальностей, а	структурою	колегами,	
робочому місці, у	також структуру	клінічних та	керівництвом.	
адміністративних	адміністративних	адміністративних	Суб'єкт-об'єктна	
закладах охорони	закладів та	закладів охорони	взаємодія:	
здоров'я та	клінічних баз	здоров'я.	використання	
університетських	охорони здоров'я.		навчального лексико-	
лікарнях в			граматичного	
іншомовному			матеріалу.	
середовищі.				
 Здатність 	Знати: аспекти	Відтворювати	Міжособистісна	Самостійність,
проведення	термінології, що	термінологію	взаємодія:	відповідальність.
стоматологічної	стосуються	будови організму	комунікація із	
консультації у	анатомії людини,	людини	пацієнтами.	
іншомовному	стоматологічного	іноземною мовою	Суб'єкт-об'єктна	
середовищі,	огляду, історії	в усній та	взаємодія:	
володіння	хвороби,	письмовій	використання	
іноземною мовою	медичної	формах;	навчального лексико-	
на варіативно-	допомоги,	описувати будову	граматичного	
адаптивному рівні	діагностики;	та види клітини і	матеріалу.	
під час	лексико-	тканин;		
міжособистісної	граматичні	демонструвати		
взаємодії у	стратегії ведення	знання будови та		
професійному	дискусії	видів кісток,		
середовищі.	іноземною	м'язів, крові;		
	мовою; структура	описувати		
	проведення	процедуру		
	стоматологічної	стоматологічного		
	консультації;	обстеження;		
	види	називати та		
	стоматологічного	характеризувати		
	огляду.	види діагностики;		
		демонструвати		
		навички		
		проведення		
		стоматологічного		
		огляду під час		
		рольової взаємодії		
	<u> </u>	L	<u> </u>	

		на занятті з		
		іноземної мови.		
 Здатність 	Знати:	Відтворювати в	Міжособистісна	Самостійність,
ефективного	іншомовний	усній та	взаємодія:	відповідальність.
використання	вокабуляр та	письмових	комунікація із	
мови під час	технологію	формах	пацієнтами.	
оформлення	оформлення	термінологію, що	Суб'єкт-об'єктна	
історії хвороби	історії хвороби	стосується	взаємодія:	
пацієнта,	пацієнта;	поширених	використання	
встановлення	лінгвістичні та	симптомів,	навчального лексико-	
діагнозу,	морально-етичні	захворювань,	граматичного	
призначення	аспекти	форм лікарських	матеріалу.	
лікування,	консультування	препаратів;		
виписування	пацієнтів	оформлювати		
рецепту, надання	іноземною	історію хвороби;		
професійних	мовою; форми та	демонструвати		
консультацій щодо	види ліків, групи	уміння вислухати		
профілактики	та джерела	та уточнити		
захворювань, дієти	вітамінів	інформацію під		
та здорового	іноземною	час медогляду за		
способу життя.	мовою;	допомогою		
	термінологію,	рольової гри у		
	пов'язану з	формі діалогу з		
	темами	колегою;		
	харчування та	проявляти емпатія		
	лікувальної дієти.	під час		
		стоматологічної		
		консультації;		
		вести дискусію на		
		теми		
		профілактики		
		захворювань,		
		раціонального		
		харчування та		
		здорового способу		
		життя.		
6. Здатність	Знати: базову	Демонструвати	Комунікативна	Самостійність.
здійснення усного	стоматологічну	знання	взаємодія зі	
та письмового	термінологію	стоматологічної	студентами та	

перекладу	фундаментальних	термінології	колегами; наукова	
науково-медичної	дисциплін;	фундаментальних	комунікація. Суб'єкт-	
літератури	словники та	медичних	об'єктна взаємодія:	
іноземною та	ресурси для	дисциплін на	використання	
рідною мовами.	перекладу;	заняттях з	навчального лексико-	
	способи	іноземної мови;	граматичного	
	перекладу з	здійснювати	матеріалу.	
	іноземної мови на	двосторонній		
	рідну та навпаки.	усний та / або		
		письмовий		
		переклад фахових		
		текстів за		
		тематикою		
		дисципліни;		
		використовувати		
		рекомендовані		
		словники та		
		інформаційні		
		ресурси під час		
		самостійного		
		виконання		
		перекладу		
		фахових текстів.		
7. Здатність	Знати: базову	Демонструвати	Міжособистісна	Автономія,
проведення	термінологію	знання	взаємодія:	відповідальність.
наукових	фундаментальних	стоматологічної	комунікація із	
досліджень,	медичних	термінології	студентами,	
розуміння	дисциплін;	фундаментальних	колегами; науковою	
оригінальної	стратегії читання	медичних	спільнотою. Суб'єкт-	
літератури	фахового тексту;	дисциплін на	об'єктна взаємодія:	
іноземною мовою	способи та засоби	заняттях з	використання	
на стоматологічну	реферування та	іноземної мови;	навчального лексико-	
тематику,	анотування	здійснювати	граматичного	
інтерпретації	необхідного	двосторонній	матеріалу.	
змісту	матеріалу з	усний та / або		
загальнонаукової	іншомовного	письмовий		
літератури	фахового тексту;	переклад фахових		
іноземною мовою.				
	словники та	текстів за		

	сучасних	дисципліни;		
	інформаційних	писати анотації до		
	технологій для	фахових текстів;		
	покращення	використовувати		
	ефективності	засоби сучасних		
	наукової	інформаційних		
	комунікації.	технологій для		
		полегшення		
		комунікації з		
		викладачем;		
		опрацювати		
		іншомовні		
		ресурси наукової		
		медичної		
		інформації на		
		тематику		
		дисципліни;		
		підготувати		
		наукову працю		
		іноземною мовою		
		на основі		
		опрацьованих		
		іншомовних		
		джерел;		
		презентувати		
		результати		
		власного		
		дослідження		
		іноземною мовою		
		на студентських		
		конференціях		
8. Здатність	Знати види та	Використовувати	Міжособистісна	Автономія,
використання	способи	комп'ютерні та	взаємодія:	відповідальність.
засобів сучасних	використання	інформаційно-	комунікація із	
інформаційних	сучасних	комунікаційні	студентами,	
технологій під час	комп'ютерних та	технології під час	колегами;	
спілкування	інформаційних	виконання	викладачами,	
іноземною мовою	технологій з	домашніх завдань;	науковою	
та передачі	метою виконання	використовувати	спільнотою. Суб'єкт-	

інформації.	навчальних та	рекомендовані	об'єктна взаємодія:	
	професійних	електронні	використання	
	завдань:	словники під час	навчального лексико-	
	здійснення	перекладу чи	граматичного	
	перекладу, пошук	читання	матеріалу.	
	навчальної	оригінальної		
	інформації,	науково-медичної		
	проведення	літератури;		
	наукового	використовувати		
	дослідження,	віртуальні		
	комунікація з	навчальні ресурси		
	викладачами,	ВМ(Ф)НЗ з метою		
	однокурсниками,	пошуку		
	колегами тощо.	інформації		
		навчального		
		характеру;		
		використовувати		
		мультимедійні		
		презентації під		
		час представлення		
		результатів		
		дослідження;		
		користуватися		
		засобами		
		електронної		
		пошти та інших		
		хмарних		
		технологій для		
		збереження та		
		відправлення		
		інформації;		
		використовувати		
		ресурси		
		віртуального		
		навчального		
		середовища		
		ВМ(Φ)Н3,		
		електронні		
		соціальні мережі		
		соціальні мережі		

		та електронну		
		пошту у		
		навчальному		
		процесі та		
		зручності		
		комунікації з		
		викладачами;		
		використовувати		
		ресурси Інтернету		
		з метою наукової		
		комунікації.		
 3датність 	Знати практичні	Демонструвати	Міжособистісна	Об'єктна
використовувати	граматичні	вміння коректного	взаємодія:	взаємодія:
іноземну мову	аспекти іноземної	вживання	комунікація із	використання
спеціальності на	мови, зокрема:	артиклів,	студентами,	навчального
	артикль; іменник;	-		
		утворення	колегами;	лексико
дотримання	множина	инижонм	викладачами,	
граматичних норм	іменників	іменників,	науковою	
іноземної мови.	латинського та	ступенів	спільнотою. Суб'єкт	
	грецького	порівняння		
	походження;	прикметників та 		
	словотворчі	прислівників,		
	елементи греко-	правила вживання		
	латинського	числівників,		
	походження;	прислівників,		
	прикметники;	дієслова,		
	аналітичні та	модальних		
	синтетичні	дієслів; вживати		
	способи	коректні часові		
	утворення	конструкції під		
	ступенів	час практичних		
	порівняння;	занять та		
	прислівники;	самостійної		
	прислівники часу	роботи;		
	і місця; ступені	використовувати		
	порівняння	часові форми під		
	прислівників;	час усного та		
	займенники;	письмового		
	числівники;	мовлення в межах		
	<u> </u>		I	

	прості і десяткові	завдань		
	дроби; дієслово;	дисципліни, що		
	допоміжні	включають		
	дієслова;	завдання до		
	модальні дієслова	практичних		
	та їх еквіваленти;	занять, тестові		
	група	завдання, усний та		
	неозначених	письмовий		
	часів, активний і	переказ, рольова		
	пасивний стани;	взаємодія тощо.		
		взаємодія тощо.		
	група тривалих			
	часів, активний і			
	пасивний стани;			
	група перфект			
	них часів,			
	активний і			
	пасивний стани;			
	група доконано-			
	тривалих часів,			
	активний i			
	пасивний стани;			
	дійсний і			
	наказовий			
	способи дієслова;			
	сполучники;			
	узгодження часів.			
10. Здатність	Знати: основні	Дотримання	Міжособистісна	Відповідальність.
належної	правила	основних правил	взаємодія:	
морально-етичної	поведінки під час	поведінки та	комунікація із	
поведінки та	навчання у	етикету під час	студентами,	
професійної	ВМ(Φ)Н3,	занять з іноземної	колегами,	
діяльності,	громадські права	мови;	викладачами.	
дотримання	та обов'язки,	демонструвати		
громадських прав	клятву	повагу,		
та обов'язків,	Гіппократа.	дотримуватися		
підвищення		правил		
загальноосвітнього		субординації;		
культурного рівня.		демонструвати		
		навички ввічливої		

іноземної мови;
відстоювати свою
точку зору за
допомогою
ввічливих форм
мовлення; читати
та презентувати
літературу
культурологічного
характеру країни,
мова якої
вивчається.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни Іноземна мова студенти повинні

знати:

- лексичний матеріал, пов'язаний із тематикою дисципліни;
- граматичний матеріал дисципліни;
- основні терміни, що відносяться до тем модулів;
- знати функціональні особливості організму людини;

вміти:

- диференціювати і аналізувати терміни і терміносистеми греко-латинського походження;
- демонструвати навички аналітичного і пошукового читання;
- здійснювати переказ фахових текстів;
- реалізувати засвоєний лексико-граматичний матеріал у формі усних та письмових повідомлень; вести дискурс на ситуативно зумовлену тематику
- утворювати синтаксичні конструкції, використовуючи релевантні граматичні категорії та моделі;
- застосовувати загальну і наукову лексику при виконанні когнітивних завдань
- використовувати знання, отримані на заняттях із фундаментальних медичних дисциплін і латинської мови в процесі вивчення іншомовних термінів;

- використовувати знання іноземної мови за ситуативно зумовлених обставин: збір даних про скарги пацієнта, анамнез хвороби, проведення та оцінка результатів фізикального обстеження;
- демонструвати професійні знання у навчальних ситуаціях
- розпізнавати та аналізувати лексичні структури та їх взаємозв'язок із семантичними особливостями тексту
- розпізнавати та аналізувати граматичні явища та моделі і включати їх в активне спілкування
- поєднувати знання фундаментальних медичних дисциплін та загальні знання під час дискусій іноземною мовою на професійну тематику
- володіти засобами пошуку інформації, демонструвати навички обробки та аналізу отриманої інформації
- складати резюме загальнонаукових текстів іноземною мовою;
- створювати усну та письмову презентації іноземною мовою за спеціальністю;
- формулювати результати індивідуального пошуку на релевантну тематику дисципліни;
- збирати дані про скарги пацієнтів, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити та оцінювати результати фізикального обстеження (іноземною мовою);
- оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (в іншомовному середовищі);
- визначати джерело та (або) місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного (іншомовного) джерела;
- обробляти та аналізувати отриману інформацію;
- усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень
- самостійно обирати навчальний матеріал під час виконання завдань самостійної роботи;
- поєднувати здобуті знання під час самоконтролю.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС, з яких 50 годин практичні, 40 годин — СРС. Програма розрахована на 2 модулі. Модуль 1 «Інтродуктивний», Модуль 2 «Основний».

3. Структура навчальної дисципліни

Структура	Кількість кредитів, годин, з них				Рік	Вид контролю
навчальної	Всього	Лекцій	Практичних	CPC	навчанн	
дисципліни		(год.)	занять (год.)	(год)	Я	
Назва дисципліни:	3 кредити /	-	50	40	1 курс	Підсумковий
Іноземна мова	90 год.					модульний
						контроль
Модуль 1	1,5	-	30 (у т.ч. 2	15	1 курс	Підсумковий
«Інтродуктивний»	кредитів /		год. ПМК)			модульний
	45 год.					контроль
Модуль 2	1,5	-	20 (у т.ч. 2	25	1 курс	Підсумковий
«Основний»	кредитів /		год. ПМК)			модульний
	45 год.					контроль

Аудиторне навантаження – 56%, СРС – 44%

Теми лекцій

Не передбачено примірною програмою з дисципліни КЗВ: Іноземна мова.

Теми семінарських занять

Не передбачено примірною програмою з дисципліни КЗВ: Іноземна мова.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

Модуль1. Інтродуктивний

Тема 1. Я – студент ВМНЗ

Вивчити лексичний матеріал, що стосується форм навчання, факультетів, структури ВМНЗ. Поглибити наративні навички на основі опису особливостей навчального процесу. Розвинути діалогічне мовлення при вивченні даної теми. Заповнювати анкети з використанням активної лексики. Описувати види навчальної роботи студента стоматологічного факультету. Опанувати граматичний матеріал з тем "Article"; "Word Order in a Statement".

Тема 2. ЗВО, в якому я навчаюся

Засвоїти лексичний матеріал даної теми. Розвинути наративні навички в процесі дискурсу з історії навчального закладу та особливостей його функціонування. Закріпити навички діалогічного мовлення. Описувати види роботи вищого медичного навчального закладу. Опанувати граматичний матеріал з тем "Nouns"; "Number of Nouns".

Тема 3. Історія стоматології

Вивчити релевантний лексичний матеріал. Вивчити словотворчі елементи, греко-латинські терміноелементи, що стосуються даної тематики. Робити усне та письмове повідомлення про особливості кожного етапу розвитку стоматології. Опанувати граматичний матеріал з тем "Pronouns"; "to be; to have".

Тема 4. Стоматологічні спеціальності

Перечислити основні стоматологічні спеціальності. Знати функціональні обов'язки терапевта, щелепно-лицевого хірурга, рентгенолога, дитячого стоматолога. Робити усне та письмове повідомлення на тему "Моя майбутня спеціальність". Опанувати граматичний матеріал з теми "Impersonal Sentences".

Тема 5. Стоматологічні інструменти

Називати основні стоматологічні інструменти та обладнання. Писати розгорнуту анотацію до тексту "Стоматологічні інструменти". Диференціювати релевантні граматичні конструкції. Аналізувати греко-латинські терміноелементи, що стосуються стоматологічного обладнання. Опанувати граматичний матеріал з теми "Іmperative Mood".

Тема 6. Анатомія голови

Засвоїти лексичний матеріал до теми. Описувати структуру голови. Аналізувати терміноелементи, які використовуються для опису кісток голови. Робити письмове повідомлення про будову голови. Опанувати граматичний матеріал з тем "Forms of the Verb"; "Construction "there + to be".

Тема 7. Ротова порожнина

Засвоїти релевантний лексичний матеріал. Описувати структуру ротової порожнини. Називати функції органів ротової порожнини. Знати типи і функції слинних залоз. Опанувати граматичний матеріал з теми "Simple Tenses (Active Voice)".

Тема 8. Анатомія зуба

Вивчити терміни, які стосуються будови зуба. Описувати особливості будови зуба. Утворювати множину термінів греко-латинського походження, які використовуються для опису зуба. Опанувати граматичний матеріал з теми "Simple Tenses (Passive Voice)".

Тема 9. Підсумковий модульний контроль засвоєння Модуля 1 «Інтродуктивний»

Письмове виконання лексико-граматичних завдань. Усне повідомлення з тем, що вивчалися впродовж модуля.

Модуль 2 «Основний»

Тема 1. Типи зубів

Засвоїти лексичний матеріал, що відноситься до теми. Робити усне та письмове повідомлення про особливості молочних та постійних зубів. Описувати процес прорізування зубів. Відокремлювати твірну основу і компоненти релевантних термінів. Опанувати граматичний матеріал з теми "Participle I".

Тема 2. Аномалії розвитку зубів

Засвоїти терміни та терміноелементи, що стосуються аномалій розвитку зубів. Робити письмове повідомлення про основні відхилення розвитку зубів. Робити усне повідомлення про гіпоплазію емалі, анодонтію, флюороз, зрощення зубів, тощо. Закріпити навички діалогічного мовлення. Опанувати граматичний матеріал з тем "Modal Verbs"; "Adjectives: Degrees of Comparison".

Тема 3. Стоматологічний анамнез

Систематизувати та активізувати в мовленні тематичні лексичні одиниці. Вдосконалити навички діалогічного мовлення. Розвивати мовленнєву реакцію, мовну здогадку. Складати план та анотацію тексту, тези для повідомлення з теми. Опанувати граматичний матеріал з теми "Continuous Tenses (Active Voice)".

Тема 4. Огляд ротової порожнини

Засвоїти лексичний матеріал, що стосується до теми. Описувати етапи огляду ротової порожнини. Перелічувати симптоми основних захворювань ротової порожнини. Робити усне повідомлення на тему "Огляд ротової порожнини". "Continuous Tenses (Passive Voice)".

Тема 5. Стоматологічна анестезія

Засвоїти лексичний матеріал, що стосується стоматологічної анестезії. Називати типи і відмінності анестетиків. Описувати методи застосування анестетиків. Знати побічні дії лікарських засобів для стоматологічної анестезії. Опанувати граматичний матеріал з теми "Participle II".

Тема 6. Молочні зуби (СРС)

Вивчити словотворчі елементи, що стосуються молочних зубів. Робити письмове повідомлення про молочні зуби та їх функції. Описувати процес прорізування молочних зубів. Знати ознаки та симптоми захворювань молочних зубів. Опанувати граматичний матеріал з теми Perfect Tenses (Active Voice)".

Тема 7. Зуби мудрості (СРС)

Засвоїти релевантний лексичний матеріал. Описувати зуби мудрості та їх функції. Описувати особливості прорізування зубів мудрості. Знати ознаки та симптоми ретенованих зубів мудрості. Опанувати граматичний матеріал з теми Perfect Tenses (Passive Voice)".

Тема 8. Гігієна ротової порожнини (СРС)

Визначити медичні терміни, що стосуються гігієни ротової порожнини. Описувати методи догляду за ротовою порожниною. Називати основні профілактичні заходи для збереження здоров'я зубів та слизової рота. Робити письмове повідомлення про вплив шкідливих звичок на стан зубів і ротової

порожнини. Опанувати граматичний матеріал з теми Perfect Continuous Tenses (Active Voice, Passive Voice)".

Тема 9. Підсумковий модульний контроль засвоєння Модуля 2 «Основний»

Письмове виконання лексико-граматичних завдань. Усне повідомлення з тем, що вивчалися впродовж модуля.

3. Структура навчальної дисципліни

Nº Nº Nº	Назви тем	Усього	Практичні	СРС			
№		годин	заняття				
	МОДУЛЬ 1 «ІНТРОДУКТИВНИЙ»						
1.	Я – студент ВМНЗ	5	4	1			
2.	ЗВО, в якому я навчаюся	5	4	1			
3.	Історія стоматології	4	2	2			
4.	Стоматологічні спеціальності	6	4	2			
5.	Стоматологічні інструменти	6	4	2			
6.	Анатомія голови	3	2	1			
7.	Ротова порожнина	6	4	2			
8.	Анатомія зуба	6	4	2			
9.	ПМК №1	4	2	2			
Усього за модулем 1 (1,5 кредити ECTS)		45	30	15			
	МОДУЛЬ 2 «	основний	»				
1.	Типи зубів	6	4	2			
2.	Аномалії розвитку зубів	6	4	2			
3.	Стоматологічний анамнез	6	4	2			
4.	Огляд ротової порожнини	6	4	2			
5.	Стоматологічна анестезія	4	2	2			
6.	Молочні зуби	4	-	4			
7.	Зуби мудрості	4	-	4			
8.	Гігієна ротової порожнини	5	-	5			

9.	ПМК №2	4	2	2
Усього	за модулем 2 (1,5 кредити ЕСТЅ)	45	20	25
Разом (3 кредити ECTS)		90	50	40

Самостійна робота (за модулями)

NºNº	Назви модулів і тем	Кількість годин				
	Модуль 1 «Інтродуктивний»					
1. Підг	1. Підготовка до практичних занять - формування практичних					
навичон	«:					
1.1	Я – студент ВМНЗ	1				
1.2	ЗВО, в якому я навчаюся	1				
1.3	Історія стоматології	2				
1.4	Стоматологічні спеціальності	2				
1.5	Стоматологічні інструменти	2				
1.6	Анатомія голови	1				
1.7	Ротова порожнина 2					
1.8	Анатомія зуба 2					
1.9	Підготовка до ПМК №1	2				
Усього	за модулем 1	15				
	Модуль 2 «Основний»					
1. Підготовка до практичних занять - формування практични						
навичон	«:					
1.1	Типи зубів	2				
1.2	Аномалії розвитку зубів 2					
1.3	Стоматологічний анамнез 2					
1.4	Огляд ротової порожнини 2					
1.5	Стоматологічна анестезія 2					
2. Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять:						
2.1	Молочні зуби	4				

2.2	Зуби мудрості	4
2.3	Гігієна ротової порожнини	
3.	Підготовка до ПМК №2	2
Усього за модулем 2		25
Разом		40

Індивідуальні завдання виготовлення таблиць, схем, плакатів, виконання вправ і завдань підвищеної складності, виконання творчих завдань, написання статей іноземною мовою, виступи з повідомленнями і доповідями, участь у наукових студентських конференціях та олімпіадах.

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю та семестрової підсумкової атестації:

Модуль 1 «Інтродуктивний»

Лексико-фонетичний матеріал:

- 1. Я студент ВМНЗ
- 2. ЗВО, в якому я навчаюся
- 3. Історія стоматології
- 4. Стоматологічні спеціальності
- 5. Стоматологічні інструменти
- 6. Анатомія голови
- 7. Ротова порожнина
- 8. Анатомія зуба

Граматичний матеріал:

- 1. Article
- 2. Nouns. Number of Nouns
- 3. Pronouns
- 4. Word Order in a Statement
- 5. Impersonal Sentences. Construction "there + to be"
- 6. Forms of the Verb
- 7. Imperative Mood

8. Simple Tenses (Active Voice; Passive Voice)

Модуль 2 «Основний»

Лексико-фонетичний матеріал:

- 1. Типи зубів
- 2. Аномалії розвитку зубів
- 3. Стоматологічний анамнез
- 4. Огляд ротової порожнини
- 5. Стоматологічна анестезія
- 6. Молочні зуби
- 7. Зуби мудрості
- 8. Гігієна ротової порожнини

Граматичний матеріал:

- 1. Participle I, Participle II
- 2. Modal Verbs
- 3. Adjectives: Degrees of Comparison
- 4. Continuous Tenses (Active Voice; Passive Voice)
- 5. Perfect Tenses (Active Voice; Passive Voice)
- 6. Perfect Continuous Tenses (Active Voice, Passive Voice)

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю та семестрової підсумкової атестації

- 1. Перекладати оригінальний текст з мінімальним використанням словника.
- 2. Розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища за формальними ознаками.
- 3. Розуміти і передавати українською або іноземною мовою зміст текстів
- 4. Виділяти тематичні та анатомічні лексичні групи.
- 5. Засвоїти структуру медичної документації.
- 6. Анотувати спеціальні та загальнонаукові тексти.
- 7. Визначати латинські терміни в іншомовних текстах.
- 8. Розпізнавати терміноелементи греко-латинського походження.

- 9. Визначати різні синтаксичні конструкції.
- 10. Розрізняти і розпізнавати активну та пасивні конструкції.
- 11. Визначати етимологію термінів.
- 12. Вести дискурс, включаючи діалогічне мовлення, що базується на засвоєнні вивченої термінології.
- 13. Виділяти та визначати латинські та грецькі терміноелементи.
- 14. Згруповувати афікси за їх значенням.
- 15. Утворювати терміни за характерними афіксами.
- 16. Визначати, розпізнавати та розшифровувати терміни у мікротекстах.
- 17. Розпізнавати складні слова за їх компонентами.
- 18. Пояснювати словосполучення ключового вокабуляру текстів.
- 19. Робити етимологічний аналіз термінів.
- 20. Декодувати абревіатури.
- 21. Визначати і диференціювати граматичні явища та моделі.
- 22. Знати особливості перекладу пасивних конструкцій.
- 23. Перекладати і робити синтаксичний розбір речення.
- 24. Визначати синтаксичні конструкції на базі граматичних моделей та активної лексики.
- 25. Здійснювати пошук заданої інформації в науково-популярному тексті.
- 26. Робити переклад і граматичний аналіз мікротексту.
- 27. Ділити прочитаний текст на логічно-смислові групи і складати план дискурсу.
- 28. Складати резюме та анотації загальнонаукових текстів.

Критерії поточного оцінювання і ПМК з дисципліни Іноземна мова повідомляється студентам на першому практичному занятті.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - ПМК.

ПМК здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля. Для проведення ПМК використовуються години, передбачені в робочій програмі для практичних занять.

До складання ПМК допускаються студенти, які відвідали всі практичні заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку), виконали всі вимоги навчального плану й набрали конвертовану суму балів не меншу за мінімальну — 72 бали.

Студентам, які за відповідний модуль мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК й автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 1. У разі, якщо студент хоче покращити свій результат, він з'являється на ПМК і складає його на загальних умовах. У разі, якщо студент хоче покращити свій результат, він з'являється на ПМК і складає його на загальних умовах.

Середній бал поточної успішності за 5-ти бальною шкалою	Бали за ПМК (автомат)	Загальна кількість балів за ПМК
4,50/4,55	69	177
4,60/4,65	70	180
4,70/4,75	71	184
4,80/4, 85	73	188
4,90/4,95	77	195
5,00	80	200

Система поточного та підсумкового контролю

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань студентів:

«Відмінно» — студент володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, так і тестового контролю. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практична робота виконується в повному обсязі.

«Добре» — студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 75 — 89%, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 75% питань. Практична робота виконана в повному обсязі, допускаються незначні помилки.

«Задовільно» — студент володіє знаннями по темі в обсязі не менше 60 — 74%, під час тестування відповідає не менш ніж на 60% запитань. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не відкореговують. Не в повному обсязі виконано практичну роботу.

«**Незадовільно**» — студент не засвоїв необхідний мінімум знань з теми заняття та тестування в межах 59%. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Завдання тестового контролю виконані менш ніж на 59%. Практичними навичками не володіє.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після поточного заняття, яке передує ПМК. Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

- А) підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю.
- Б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою.
- В) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі (таблиця 2).

Таблиця 2 Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою сумарній оцінці поточної успішності за модуль

1	2	1	2	1	2	1	2
2.00	0	3.00	72	4.00	96	5.0	120
2.05	49	3.05	73	4.05	97		
2.10	50	3.10	74	4.10	98		
2.15	52	3.15	75	4.15	99		
2.20	53	3.20	77	4.20	101		
2.25	54	3.25	78	4.25	102		

2.30	55	3.30	79	4.30	103	
2.35	56	3.35	80	4.35	104	
2.40	58	3.40	82	4.40	106	
2.45	59	3.45	83	4.45	107	
2.50	60	3.50	84	4.50	108	
2.55	61	3.55	85	4.55	109	
2.60	62	3.60	86	4.60	110	
2.65	64	3.65	87	4.65	111	
2.70	65	3.70	89	4.70	113	
2.75	66	3.75	90	4.75	114	
2.80	67	3.80	92	4.80	115	
2.85	69	3.85	93	4.85	116	
2.90	70	3.90	94	4.90	118	
2.95	71	3.95	95	4.95	119	

Максимальна кількість балів за модуль становить 200 балів (120 б.- за поточну діяльність + 80 б.- за ПМК).

Мінімальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 50 балів, мінімальна кількість балів за модуль 122 бала (72 б.- за поточну діяльність +50 б. - за ПМК).

Таблиця 3 Переведення середньої кількості балів за два модулі, передбачені

Середня кількість балів за обидва	Традиційна оцінка за 4-бальною		
модулі дисципліни	шкалою		
122-139,9	3		
140-169,9	4		
170-200	5		

програмою з дисципліни, у традиційну оцінку за 4-бальною шкалою

Оцінка з латинської мови та медичної термінології виставляється студенту у «Відомість успішності студентів з дисципліни» та в залікову книжку студента протягом двох робочих днів після складання підсумкового модульного контролю.

Методи навчання

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративний; репродуктивний);
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (проблемного викладу; частково-пошуковий);
- методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
- вербальні (пояснення граматичного матеріалу, бесіда, надання алгоритмів: розпізнавання та утворення словотвірних моделей в українській, латинській та іноземній мовах, перекладу та ін.);
- наочні (спостереження, аналіз, утворення часових форм, порівняння мовних явищ, ілюстрування прикладами, виконання різних видів вправ і завдань);
- практичні: (робота з підручником, виконання фонетичних, лексичних, граматичних вправ; складання схем (таблиць); складання анотацій);
- проблемні;
- інтерактивні

Методи контролю

Методи усного контролю і самоконтролю:

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;
- програмоване опитування.
 Методи письмового контролю і самоконтролю:
- контрольна письмова робота;
- тестові завдання різного рівня;
- письмові ЗМК.

Методичне забезпечення:

- методичні вказівки для студентів
- методичні рекомендації для викладачів

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці УМСА)

- 1. Романко І.Г. English for Professional Use: Dentistry / І.Г. Романко, І.М. Сологор, О.М. Бєляєва, Ю.В. Лисанець. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 224 с.
- 2. Знаменська І.В. Англійська мова для фахівців у галузі медицини. Частина І / І.В. Знаменська, О.О. Пісоцька, В.Г. Костенко. Полтава: ТОВ "АСМІ", 2010. 268 с.

Допоміжна

- 1. Англо-русский медицинский энциклопедический словарь (адаптированный перевод 26-го издания Стедмана) / Главный редактор Чучалин А.Г., научн. ред. Улумбеков Э.Г., Поздеев О.К. М.: ГЭОТАР, 1995. 716 с.
- 2. Єнікеєва А.Б. Англійська мова для медиків / А.Б. Єнікеєва, І.В. Корнейко. Харків: ХДМУ, 2000. 64 с.
- 3. Марковина И.Ю. Английский язык: учебник / И.Ю. Марковина, З.К. Максимова, М.Б. Вайнштейн; под. общ. ред. И.Ю. Марковиной [4-е изд., испр. и перераб.]. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. 368 с.
- 4. Новий англо-український медичний словник / За ред. Ривкіна В.Л., Бенюмовича М.С. К.: Арій, 2007. 784 с.
- Українсько-англійський медичний словник Дорладна. Львів: Наутілус, 2006.
 Т. 1. 12001; Т. 2 1024.
- 6. Чурилов Л.П. Английский язык для медиков: учебник / Л.П. Чурилов, Ю.И. Строев, В.И. Утехин [и др.]. СПб.: ЭЛБИ-СПб, 2012. 312 с.
- 7. Chabner Davi-Ellen. Medical Terminology: A Short Course. W.B. Saunders Company, 2009. 241 p.
- 8. Davidson's Principles & Practice of Medicine. Churchill Livingston, 2006. 1392 p.
- 9. Davies J.J. Essentials of Medical Terminology. Thomson Delmar Leaning, 2008.– P. 406-471.
- 10. Glendinning E. Professional English in Use. Medicine. / Glendinning E., Howard R. Cambridge University Press, 2007. 173 p.
- 11. Gotto Antonio M., Jr. The Cornell Illustrated Encyclopaedia of Health. Lifeline Press Washington, D.C. 2002. 1312 c.

- 12. Györffy M. English for Doctors: Authentic Consulting-Room Activities for Doctors, Dentists, Students and Nurses / Maria Györffy. Passau: Schenk Verlag, 2010. 292 p
- 13. McCarter S. Oxford English for Careers: Medicine. Part 2 / S. McCarter. Oxford: Oxford University Press, 2010. 144 p.
- 14. Oxford Advanced Learner's Dictionary. Oxford University Press, 2005. 1899 c.
- 15. Pohl Alison. Test Your Professional English. Medical. Penguin English, 2002. 104 c.
- 16. Tortora G.J. Principles of Human Anatomy / G.J. Tortora, M. Nielsen // John Wiley and Sons, 2009. P. 821-860.
- 17. Urdang L. The Bantam Medical Dictionary. Bantam Books, 2009. 628 p.
- 18. Walker R. Human Body. Kingfisher Publications, 2006. P. 54-55.
- 19. Webster's New World Medical Dictionary. Wiley Publishing, 2008. 480 p.

Інформаційні ресурси

- 1. English in Professional Use: "Medicine". Reading-book / I.G. Romanko, O.O. Pisotska, I.V. Znamenska. Режим доступу: http://www.umsa.edu.ua/lecture/inmov/english_in_professional_use.pdf.
- 2. Bell English Online. Режим доступу: http://www.bellenglish.com/.
- 3. English with the BBC Service Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.shtml
- 4. Oxford University Press. Режим доступу: http://www.oup.co.uk/
- 5. OUP online.— Режим доступу: http://www.oup.com/online/
- 6. Oxford DNB, online references, etc. Режим доступу:
- 7. Longman Dictionary. Режим доступу: http://www.ldoceonline.com/
- 8. Internet Grammar of English (very academic). Режим доступу: http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm
- 9. English Grammar and Writing online. Режим доступу: http://www.edufind.com/english/grammar/
- 10. Good tests and exercises in English Grammar. Режим доступу: http://www.usingenglish.com/online-tests.html